

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΚΥΜΑ

Στὸν ἄγριο βράχο γέροντ' ἐκεῖ μονάχος·
Γύρω μου τῆς νυχτιάς ἡ σιγαλιά.
'Ακούω βραχνὰ-βραχνὰ νὰ τρέξη ὁ βράχος,
Καὶ νὰ κρᾶζουν τῆς θάλασσας πουλιά.

Καὶ τὸ κύμα γροικῶ ποῦ ἀντιλαλεῖ
Θαμπά, μὴ με χαρὶ, μὴ με καμὸ.
Τᾶνθισμα μῆς ἀγάπης τραγουδάει;
'Ἡ μῆς ἀγάπης κλαίει τὸ χαμὸ:

Τ' ΩΡΑΙΟ ΝΗΣΙ

Τοῦ καραβιοῦ μου τὰ παννιά τὰ δλόλευκα, φουσκώνει
Τᾶνέρι, ἀφῆνω πίσω μου τὸ μαγικὸ νησί·
Τὼραϊο νησί ποῦ ἡ πέριχά λαλεῖ καὶ τὸ τρυγόνι
Στὴ λίμνη, ποῦ τὸ ἡλιόγεομα τὴν ξάνοιγα χρυσοῖ.

'Αφῆνω τὶς ραχοῦλές τους ποῦ ἀνθίζει σὰ νυφούλα
'Ἡ λείμονιά, καὶ τὸν καρπὸ στὴ γῇ σκορπῇ ἡ ἐλιά.
Καὶ τὴν παιδοῦλα ἀφῆνω ἐκεῖ τὴ γείαστὴ παιδοῦλα
Ποῦ ἔχει τὰ μάτια δλόμαυρα καὶ τὰ σγουρὰ μαλλιά.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΤΑ ΤΕΜΠΗ

'Ἡ κοιλάδα τῶν Τεμπῶν, ποῦ βρίσκεται στὸ
βόρειο καὶ τὸ ἀνατολικὸ μέρος τῆς Θεσσαλίας, κά-
νοντας τὸ φυσικὸ χωρίσμα τῶ δοξαζομένου μας βου-
νῶν 'Ελυμποῦ καὶ Κίσσαβου, εἶνε ἀπὸ κείνους τοὺς τό-
πους ποῦ ἡ μάνα Φύση ἐστάθηκε καλὴ νὰ σκορπί-
σει μ' ἀπλοχερίαν σὲ δαύτους ὅλα τὰ στολίδια καὶ
τὰ πλοῦτια τῆς τᾶ θαλασσᾶ καὶ τὰ μεγάλωπρεπα.
'Ανάμεσα στὴν κοιλάδα τούτη, ποῦ στενόμεκρη
τραβιέται ἀπὸ τὸ νοτιὰ πρὸς τὸ βορρῖα, κυλάει τὰ
νερά της ἡ Σαλαμπριά, τὸ ποτάμι δηλαδή ἐκεῖνο
ποῦ ἔχοντας τὶς πηγὲς του στὰ βουνὰ τοῦ Πίντου,
ξετρέχει ὅλο τὸν κάμπο τῆς Θεσσαλίας τὸν κατα-
σπαρμένο μὲ στάρια, μὲ καλαμπόκια καὶ μὲ κριθά-
ρια, καὶ διαβαίνοντας ἀπὸ κεῖθε, χύνεται ὕστερα
στὴ θάλασσα τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου. Λένε ὅτι τὸν
παλιὸ καιρὸ σκίστηκαν τὰ δύο βουνὰ ἀπὸ νὰ τιτά-
ναιο σεισμικὸ τρανταγμα, καὶ ἀπὸ τὸ κανάλι τῶν
Τεμπῶν ποῦ φτιαχτήκε τότε, ᾄδειςσε στὸ Αἰγαῖο
πέλαγο ἡ τρανὴ λίμνη ποῦ ἐπικνε μὲ τὰ νερά της

στηνὸ τὸ στήθος της, καὶ τὰ χέρια της ἐσφιγγανε
τὰ δύο μου ἀδέρφια πονετικά. Γιὰ μιὰ στιγμή ἐγύ-
ρισε καὶ καταμένα, μὲ κοίταξε, καὶ ἀναστένανε
βαθειὰ, λέγοντας στὸν πατέρα σύγκαίρα:

— Τότες ἤμουνα, καὶ τώρα τὸ ἴδιο... Μὴ σὲ
πλανεύει ἄγρια κατάρρα ποῦ πεσε στὸ σπῖτι μας...
Λύσε τὰ μάγια ποῦ δένουνε σὲ πιστάγκωνα... 'Α-
νοίγω στὴ στιγμή σὰ θέλεις τὰ στήθια μου γιὰ νὰ
διαβάσης μέσα τὴν ἀλήθειαν... Κι' ὅ,τι θέλεις κάμε...
Κύριος εἶσαι καὶ μπορεῖς νὰ τὸ πιστεύης στὸν αἰ-
ῶνα...

— Καὶ συ τάχα δὲν εἶσαι ἡ δολερή; 'Εσύ δὲν
εἶσαι τάχα ἡ μολεμένη;.. 'Εσύ τάχαμου κάνεις πῶς
δὲν τὸ πιστεύεις;.. Εἶπε πάλι γελώντας περιπαι-
χτικά.

— Νὰ τὸ πιστέψω; πρᾶμα ποῦ... 'Ελα, τὰ λό-
για μας εἶνε περιττά... Λυπήσου τὰ παιδιὰ μας.

— Δὲν ἔχω πιά παιδιὰ... δὲν ἔχω... ᾄσε με νὰ
φύγω... στὸν πικρονήλιο νὰ περάσω... 'Εκεῖ ποῦ ψή-
νει τὸ φωμί....

'Ελαμε νὰ φύγῃ κατὰ τὴν πόρτα μ' ὁρμὴ ἐτρέ-
ξαμε κοντὰ του ἡ μητέρα μὲ τὰ δύο παιδιὰ γονα-
τιστοί, καὶ γιὼ πικνοντάς τονε ἀπὸ τὸ ροῦχο του,
φώναζαμε:

— 'Οχι, μὴ μὰς κρήσης πατέρα! ὄχι πατέρα...

κεῖνα τὰ χρόνια δλάκερο τὸ σημερινὸ κάμπο τῆς Θεσ-
σαλίας.

'Όταν μπαίνεις στὴν κοιλάδα ἀκολουθώντας τὴ
ροή τοῦ ποταμοῦ, βλέπεις στὸ στένεμα ἐκεῖνο ψη-
λά, θεόρατους κοκκινόμαυρους βράχους, καὶ κάτου
θαμαστὸ δασικὸ πλοῦτο. Δὲ μένει μεριά ποῦ νὰ
μὴν εἶνε σκεπασμένη μὲ τὰ καταπράσινα κλαριά,
καὶ πέρα γιὰ πέρα τὸ πράσινο χρῶμα μὲ τίς μύριες
τοῦ ἀλλαγῆς δίνει μιὰν ἀναγάλλια πρωτόφαντὴ στὰ
μάτια. Κι' φυτρωμένα, ἀδερφικὰ στέκονται τὰ
χιλιόχρονα πλατάνια πλαῖ στίς κλαψάρικες ἰτιές
ποῦ λούζουν τὰ κλαδιὰ τους στὰ σιγασύλιστα νερά
τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὰ ψηλὰ πεῦκα σκέπουνε μὲ τὴν
πυκνάδα τους τὰ χίλια χαμοδεντρα, καὶ οἱ ἀγριελί-
ες καὶ οἱ δαφνοκερασιές καὶ οἱ λυγαριές μπλέκουνε συνα-
μεταξὺ τους τὰ κλαδιὰ. Καὶ παντοῦ τηρεῖται τὸ μά-
τι περήφανες βελανιδιές καὶ λυγερὲς λεῦκες, καὶ
παρέκει πριναρία καὶ χάμου θειρακωμένη καὶ πυκνὴ
τὴ στέρη, καὶ πρὸς τοὺς ὄχτους τοὺς ἄφαντους,
τοὺς χωμένους στὴν πρασινάδα, πικροδάφνες λου-
λουδιαστές ποῦ καθρεφτίζονται σὰ νυφούλες στὸ
τρεχάμενο νερό· χίλια μύρια δέντρα καὶ χαμόκλαδα
στὰ πλάγια τῶ βουνῶν, ποῦ ἀπάνου τους λαμπυρνε
συνοφροστεφανωμένες οἱ ψηλότερες κορφές, λές καὶ
κρατᾶνε ἀκόμα τίς ξακουστές τῶ θεῶν κατοικίες.
Κι' ὅταν τύχει καὶ βρεθεῖς σ' ὄρα μπόρας ποῦ ξε-
σπᾶνε οἱ κεραυνοὶ ἐκεῖ μέσα καὶ μυρίζουν οἱ κορφές,
νοιώθει ἡ ψυχὴ ἀληθινὰ τὸ ἀφάνταχτο μεγαλεῖο τοῦ
Δία, ποῦ λές καὶ τὸν αἰστάνεσαι ἐκεῖ κάπου σιμά
μὲ κατεβασμένα τὰ φρύδια θρονιασμένο στὰ παλά-
τια του.

Προχωρώντας, ἡ κοιλάδα ἀγάλια γάλια ἀνοίγει
καὶ φανίζεται ἡ ἀγριάδα τῆς φύσης μ' ὅλη της τὴ
μεγαλόπρεπη χαρὰ. Δὲν εἶναι βουνὰ ἐκεῖνα καὶ δὲν
εἶναι βράχια, εἶναι δακόντοι καὶ γιγάντοι ἀπόκισμοι
πετρωμένοι, ποῦ οἱ φοβερὲς τους μορφές σκορπᾶνε
τὸν τρόμο, καὶ μὲ τ' ἀνάβλεμά τους ποῦ τὸ νοιώθεις
στὰ φυλλοκαρδία σου, λές καὶ θὰ σὲ καταπιεῖνε.
'Εκεῖ ψηλὰ σ' ἓνα γκρεμνὸ θωρεῖς τὰ ρεῖπια τοῦ
κάστρου τῆς 'Ωριζας, καὶ ἀπάνου στὴν κορφή του κρε-
μασμένο ἓνα μισογκρεμισμένο πορτοπράθυρο. 'Απὸ
κεῖθε λένε πῶς καταρρύχθηκε στὸ ποτάμι, δίνοντας
τελειωμὸ στὴν πικραμένη ζωὴ της, μιὰ ξακουσμένη
γιὰ τὴν ὁμορφίαν της ρηγοπούλα σκλαβωμένη ἀπὸ νὰν
πρίντζηπα στὰ χρόνια τῆς φραγκικῆς.

Κατὰ τὸ μέρος τῆς Κίσσαβου λίγο ψηλὰ ἀπὸ
τὸν ὄχτο περνάει δημόσιος γι' ἄμαξιν δρόμος σκαλι-

σὲ παρακαλοῦμε... πατέρα μας... πατερᾶκη μας!..

Κι' οὕτω τὸ σπῖτι ἀντήχουνε ἀπὸ τὰ κλάματα
καὶ τίς φωνές μας. Κεῖνος κλονίστηκε, ἔβαλε τὸ
χέρι στὸ κούτελο, κιντοστάθηκε. 'Υστερα ἔπεσε ἀ-
νακλινόμενος γλήγορα, φουσκώνοντας τὰ στήθια του,
ἀπάνου σὲ μιὰ καρέκλα. 'Εμεῖς συμαζευτήκαμε δλό-
γυρά του, καὶ περιμέναμε. Τὸν ἀγγίξαμε στὸ ροῦχο
του, νοιώθοντας ἄσταστη, ἀσύγκριτη εὐχαρίστηση,
ἔτσι ποῦ καιρὸ εἶχα ν' ἀκούμπησω ἀπάνου του, νὰ
νοιώσω τὴν πνοὴ τοῦ πατέρα, τὴν ἀγαπημένη καὶ
αἰσταντικὴ κίνη ἀνάστα τοῦ γονιοῦ. 'Ἡ μητέρα,
πάντα μὲ βουρκαωμένα μάτια τὸν κοίταξε, καὶ γύ-
ριζε ὕστερα καὶ ἔρηχνε περίλυπες ματιές σὲ μένα.

'Επεράσανε πολλὲς λύπες ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου,
μὰ σὰν κείνης τῆς βραδείας καμὴ δὲν ἐνοιῶσα τὸ
ἴδιο. 'Εκοίταξα καλὰ-καλὰ νὰ χορτάσω, νὰ μπᾶσω
μέσα μου οὕτω τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πατέρα μου,
νὰ χαράξω στὴν ψυχὴ μου τὴν εἰκόνα του, καὶ μὲ
γλύκαينه ἐτοῦτῃ μου ἡ πᾶσιση. 'Υστερα ἐνοιῶθα
νὰ θέλω νὰ σουρωθῶ σιμά του, νὰ τὸν ἀγκαλιάσω,
νὰ κολλήσω ἀπάνου του γιὰ ὥρες, νὰ τοῦ χαϊδέψω
τὰ μαλλιά του, νὰ τοῦ φιλήσω τὰ μάτια του, νὰ
νοιώσω τὴ ζωὴ του στὰ χέρια μου. 'Ετσι ἀγγίζον-
τας μονάχα τὸ ροῦχο του ἐνοιῶθα μιὰν ἀναγάλια-
ση, μιὰν ἀνατριχίλα νὰ μοῦ φεύγῃ, νὰ δράμῃ μὲ-

σμένος καὶ φτιασμένος ἀπάνου στὰ βράχια. Κάπου
κάπου ἀπαντᾷ κανεὶς καὶ ἀχνάρια παλιοῦ δρόμου
ποῦχαν σκαρῶσει κατὰ τὸ φαινόμενο οἱ ἀρχαῖοι, καὶ
βλέπει σὲ μιὰ μεριά τοῦ δρόμου αὐτοῦ μιὰ πιγραφή
μὲ λατινικὰ γράμματα ποῦ τὴν ᾄφησε θύμηση κά-
ποιος Ρωμαῖος καταχτητῆς διαβαίνοντας μὲ τὰ
φουσατὰ του ἀπὸ κεῖθε. Στὰ πλάγια τῶ βουνῶν
υπάρχουνε πολλὲς πηγές, μιὰ μάλιστα ἡ καλύτερη
ποῦναι τριγυρισμένη ὅλο ἀπὸ πλατάνια καὶ πρὸς τὸ
νερὸ της κρουσταλλωμένο καὶ γάργυρο φανίζεται στὸ
ἀνάβλεμα του, γνωρίζεται μὲ τ' ὄνομα πηγὴ τῆς
'Αφροδίτης, γιὰτὶ τυχάτες, λέει, ἐκεῖ κατέβαινε τὸ
κάθε πορνὸ ἀπὸ τὸν 'Ελυμπο καὶ λούζεταν ἡ ἀχι-
δόβολη τῆς ὁμορφάδας θεᾶς.

Τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ πάντα ἤσυχα καὶ σιγαλὰ
τρέχουν, καὶ πότε κρύβονται καὶ χάνονται ἀνα-
μεσα στὰ πυκνὰ κλαριά, καὶ πότε φαίνονται τόσο
καθάρια καὶ σιγασύνητα, ποῦ μιᾶζουνε, λές, πλατὺ
καὶ ἀγνὸ μέτωπο παρθένου. 'Ετσι τραβᾷ γιὰ κάμ-
ποσὸ τὸ ποτάμι, καὶ τὸ μάτι ἀχόρταγο δῶθε κεῖθε
ρίχνεται παντοῦ, ἔχοντας κατὶ νὰ θαμᾷσῃ· καπνοῦ
ζουγραφιστὸ δασάκι ἡ κάπια σπηλιὰ ὄνειρευτῆ, κα-
πιο φειδωτὸ ρεῖμα ἡ κάπια βραχνὰ περὶεργα. Κι' ἐ-
νοὺς θαμπωμένους, καὶ μαζί μὲ τοῦτον ὅλες οἱ αἰστη-
σεις, μαχονται ν' ἀκολουθήσουν τοῦ ματιοῦ τὴν ἀπό-
λαψή. 'Όταν τελειώσει πικρὸ στὸ πλάτεμά της ἡ κοι-
λάδα, ποῦ ἡ στενότερὴ της μεριά εἶναι ἴσα μ' ἓκα-
τὸ πόδια καὶ ἡ πλατυτέρη της ἴσα μὲ διακόσιες πε-
νήντα ὀργιές, ξεπλώνεται τὸ ποτάμι σ' ἓναν μικρὸ
κάμπο καὶ ἀφοῦ στριφογυρίσει ἀπάνου σὲ δαῦτον κᾶνα
δύο τρεῖς φορές, τραβᾷ ἐπειτα πέρα κατὰ τὴ θά-
λασσα.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΣΟΝΕΤΤΟ

Τ' ἄσπρα μαλλιά, ποῦ ὁ ἄνεμος τὰ δέρνει,
Τὸ κύμα καθρεφτίζει καὶ ἡ μεγάλη
'Απάτη στὸν Διήτη λύσσα φέρνει,
Τὴ μαυραίνει τὸ πλοῖο ἀγάλη-γάλη.

Πλέει ἡ 'Αργὼ καὶ ἡ Μήδεια γλυκὰ γέρονε
Στοῦ 'Ιάσωνα τὸ σῆθος τὸ κεφάλι.
Κι' ὁ γέρος ἀπ' τὸ κύμα ἀκόρπια παίρνει
Τὰ κρᾶια τοῦ γιοῦ του, ποῦ στὴν πᾶλη

Τοῦ ξαιρομοῦ ἐσπάρσαε ἡ λαχιάρα
Τῆς ἀδερφῆς· καὶ ἀπὸ τὰ πονεμένα
Στήθεα τ' Αἰήτη ἀντηχάει κατάρρα.

«Σὰν τ' 'Αφροίτου τὰ μέλη σπαραγμένα
Στῆς ζήλειας τὸ μαρτύριο, ποῦ θὰ νοιώσῃ,
Τὴ σπλάχνα της ἡ Μήδεια νὰ μαυίσῃ».

Καθ. 22/9/05.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΛΕΝΤΡΙΝΟΥ

σαθὲς μου.

'Ἡ κακομοῖρα μου ἡ μαννούλα, περίμενε πότε θὰ
τελειώσῃ τὸ βᾶσανό της, καὶ πότε-πότε σήκωνε
πάλι καὶ πάλι τὰ μάτια της ἀπάνου στὸν πατέρα.
Πῶς θυμᾶμαι τὰ δέφρια μου κοντὰ της γονατισμένα,
καὶ κοιτάζοντάς τη στὰ μάτια! Σὰ νὰ τὰ βλέπω
μπροστὰ μου, νὰ ἐκεῖ, στὴ μεριά ἐτοῦτῃ, ποῦ ἐλα-
χτάριζαν σὰν τ' ἀγγελοῦδια στεκαμένα δεξιά καὶ
ἀριστερὰ ἀπὸ τὴν πολυθλίβερη μαννούλα. Καὶ κείνη
φάνταζε ἄγρια, μὲ τὰ δακρυὰ κρεμασμένα κόμπους
στὰ βλέφαρά της.

Καλὰ, καλομοῖρα, καὶ ὁ καημὸς μου ἔς ψη-
λώνεται στὸν ὄργανο. 'Εκεῖ πρωτοσκάει ἡ χαρὰυγὴ...
Καὶ σωστὸ εἶνε νὰ κοιμηθῇ τὸν ὕπνῳ τοῦ δικαίου
ἐσύ... σωστὸ εἶνε νὰ τρυχνιστῇ καὶ νὰ βαστάξῃς
ὡς τὴ δευτέρα παρουσία...

'Εγύρισε τώρα καὶ, γελώντας, τὸν τρόπο καὶ τὸ
χαμὸ μὰς ἔχυνε· μιὰ καλὸσύνῃ ἦταν βασιλεμένη
στὴν ὄψιν του. Τὸ πρόσωπό του ἦτανε φρικιασμένο,
καὶ τὰ μάτια του ἐγούθωναν κάτου ἀπὸ τὰ φρύδια
του ποῦ φαινόνταν περσότερο πυκνὰ καὶ κρεμα-
σμένα.

— 'Ἡθελα, καὶ ἀκόμα τὸ μπορῶ, νὰ σὲ παίζω
στὰ δαχτυλὰ μου σὰν ἓναν ἥσκιο, δαμένη ἀπὸ τὴ
δύναμή μου, ἀπὸ τὸ βραχνὰ μου σκλαβωμένη· ν'